

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/23-03/17
URBROJ: 613-07-23-14
Varaždin, 10. listopada 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Ključ Hrvatske
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	6
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	6
	Sustav unutarnjih kontrola	8
	Planiranje	9
	Financijski izvještaji	9
III.	REVIZIJA ZA 2022.	16
	Ciljevi i područja revizije	16
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	16
	Metode i postupci revizije	17
	Nalaz za 2022.	18
	Provedba naloga i preporuka	27

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Ključa Hrvatske (dalje u tekstu: Stranka) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Stranka je ustrojila dnevnik, glavnu knjigu, knjige ulaznih i izlaznih računa te knjigu blagajne. Nije ustrojila knjige dugotrajne i kratkotrajne imovine te knjigu financijske imovine i obveza (između ostalog, potraživanja i obveza po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti i zateznim kamatama), a izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige nisu osigurani potrebni podaci u vezi s navedenom imovinom i obvezama.

U poslovnim knjigama evidentirani su rashodi u iznosu od 8.901,00 kn bez priloženih računa i drugih knjigovodstvenih isprava te se ne može potvrditi jesu li poslovni događaji stvarno nastali. Također, u poslovnim knjigama evidentirani su rashodi za odvjetničke usluge u iznosu od 8.000,00 kn i usluge računovodstva u iznosu od 7.200,00 kn na temelju zaključenih ugovora te ispostavljenih računa koji ne sadrže podatke niti specifikaciju o vrsti i količini obavljenih usluga. Nadalje, nastanak poslovnog događaja potvrđuje se, između ostalog, provjerom te ovjerom računa i knjigovodstvene isprave potpisom odgovorne ili ovlaštene osobe. Od ukupno 30 ulaznih računa evidentiranih u Knjizi ulaznih računa, 12 računa nema propisani potpis predsjednika.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima rashodi u ukupnom iznosu od 2.569,00 kn nisu evidentirani, odnosno iskazani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Tako su rashodi za promociju novog imena Stranke (hostese) u iznosu od 1.250,00 kn evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u okviru ostalih rashoda, umjesto u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja; rashodi za nabavu autodijelova u iznosu od 626,00 kn evidentirani su i iskazani u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja, umjesto u okviru rashoda za materijal i sirovine; rashodi po opomeni za neplaćeni račun za zbrinjavanje otpada u 2020. u iznosu od 483,00 kn evidentirani su i iskazani u okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja, umjesto u okviru rashoda za komunalne služe, a rashodi za najam javnih površina u iznosu od 210,00 kn evidentirani su i iskazani u okviru rashoda za komunalne usluge, umjesto u okviru rashoda za zakupnine i najamnine.

U studenome 2022. odvjetničkom društvu plaćene su usluge u iznosu od 9.000,00 kn, iako je navedeno odvjetničko društvo ispostavilo račune u ukupnom iznosu od 8.000,00 kn, odnosno 1.000,00 kn manje od plaćenog. S obzirom na to da je odvjetničkom društvu plaćeno 1.000,00 kn više, trebalo je u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati potraživanje od odvjetničkog društva za navedenu preplatu te zatražiti povrat više uplaćenih sredstava.

Predsjednik Stranke donio je u siječnju 2023. odluku kojom je osnovano tročlano povjerenstvo za popis imovine i obveza. Popisom je obuhvaćena nefinancijska imovina nabavne vrijednosti u iznosu od 388.132,00 kn (sadašnja vrijednost u iznosu od 4.000,00 kn), a nisu popisana potraživanja u iznosu od 19.402,00 kn, obveze u iznosu od 15.200,00 kn i novčana sredstva na poslovnom računu i u blagajni u iznosu od 1.450,00 kn te knjigovodstveno stanje imovine i obveza nije usklađeno sa stvarnim stanjem. Podaci o popisu uneseni su u popisnu listu pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima, ali popisnu listu nisu potpisali članovi povjerenstva.

Na popisanu dugotrajnu imovinu obračunana je amortizacija za što su evidentirani i iskazani rashodi u iznosu od 9.209,00 kn. Stranka je od 2016. do svibnja 2020. kupila četiri bicikla (od kojih jedan električni bicikl) te uredski namještaj za čiji otpis su od stavljanja u uporabu primjenjivane pogrešne stope amortizacije od 20,0 % i 25,0 %, iako je za obračun trebalo primijeniti propisanu stopu amortizacije od 12,5 %. Zbog pogrešno primijenjenih stopa amortizacije rashodi za 2022. su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani više za 2.467,00 kn. (točka 3. Nalaza)

- Stranka je za 2022. sastavila propisane financijske izvještaje: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilancu, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima.
Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima dostavljene unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i elektroničkom poštom sadrže istovjetne podatke. Bilješke uz Bilancu sadrže dopunu i obrazloženje podataka, a Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima ne sadrže razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine. Vrijednosno značajnija odstupanja odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji su u 2022. ostvareni manje za 271.886,00 kn ili 92,9 % u odnosu na prethodnu godinu; prihode od dobrovoljnih prihoda (donacija), koji su ostvareni više za 25.139,00 kn ili 44,5 % u odnosu na prethodnu godinu te druge prihode koji su također ostvareni više za 18.871,00 kn ili 754,8 % u odnosu na prethodnu godinu. Nadalje, u odnosu na prethodnu godinu, svi rashodi su ostvareni manje, a rashodi za donacije (pomoći) u 2022. nisu ostvareni. Vrijednosno najznačajnije smanjenje odnosi se na rashode za usluge promidžbe i informiranja (za 166.668,00 kn ili 97,0 %), rashode za zaposlene (za 89.179,00 kn ili 56,6 %), rashode amortizacije (za 67.178,00 kn ili 87,9 %) te druge materijalne rashode (za 66.461,00 kn ili 53,3 %). (točka 4. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Stranka nije uspostavila kontrolno okruženje i aktivnosti kojima bi se osigurala razumna sigurnost da se imovina Stranke koristi za ostvarenje ciljeva i u svrhe utvrđene Programom rada i Financijskim planom. Prema poslovnim knjigama, u 2022. ima osam računala (prijenosna i stolna), tri pametna telefonska uređaja, tri bicikla, dva službena vozila, dron, električni bicikl, krovnu kutiju za vozilo, LED televizijski uređaj te uredsku opremu i namještaj. Tijekom obavljanja revizije (srpanj 2023.) Stranka je dostavila evidenciju korištenja za jedno službeno vozilo, dok za drugo službeno vozilo navedena evidencija nije dostavljena. Također, za korištenje druge imovine (računala, bicikli, mobilni uređaji, dron, uredska oprema i namještaj) nisu sastavljena zaduženja i evidencije te se ne može utvrditi koristi li se navedena imovina za ostvarenje ciljeva i u svrhe utvrđene Programom rada Stranke.

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, imovina Stranke tijekom 2022. pohranjena je u sjedištu Stranke, a mogu je koristiti članovi Glavnog odbora i Nacionalnog vijeća za potrebe ostvarivanja ciljeva Stranke, pri čemu predsjednik Stranke može odrediti tko će koristiti imovinu u vrijednosti do 300 EUR. Navedeno nije utvrđeno Statutom, a do vremena obavljanja revizije (srpanj 2023.) unutarnji akti kojima su utvrđeni način i odgovornosti za upravljanje i korištenje imovinom Državnom uredu za reviziju nisu dostavljeni. Prema Pravilniku o materijalno-financijskom poslovanju Stranke, odluke o raspolaganju i upravljanju dugotrajnom imovinom donosi Glavni odbor. S obzirom na to da je sjedište Stranke na adresi fizičke osobe s kojom je u listopadu 2020. zaključen ugovor o zakupu dijela poslovnog prostora od 1 m², a navedena imovina se prema obujmu i veličini ne može pohraniti na 1 m², kao ni da Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (srpanj 2023.) nisu dostavljene odluke, zaduženja ni evidencije u vezi s korištenjem i upravljanjem cjelokupnom imovinom, iz navedenog proizlazi da Stranka nije omogućila transparentno i javno upravljanje imovinom koje treba jasno i nedvojbeno osigurati podatke o fizičkom postojanju imovine, odnosno tko i u koju svrhu imovinu koristi ili gdje je pohranjena, odnosno skladištena (ako se ne koristi). (točka 1. Nalaza)

- Financijskim planom prihodi su planirani u iznosu od 121.875,00 kn, a rashodi u iznosu od 150.000,00 kn te manjak prihoda tekuće godine u iznosu od 28.125,00 kn. Financijskim planom nije obuhvaćen planirani rezultat poslovanja za koji se očekivalo da će ga Stranka ostvariti na dan 31. prosinca 2021., a u 2022. prenesen je višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 29.584,00 kn. Nadalje, Financijski plan se sastoji od Plana prihoda i rashoda, Plana zaduživanja i otplata te obrazloženja skupina prihoda i rashoda, a ne sadrži obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. (točka 2. Nalaza)

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je upisana u Registar političkih stranaka u lipnju 2011. pod nazivom Živi zid. Na temelju zahtjeva Stranke, Ministarstvo pravosuđa i uprave donijelo je u svibnju 2022. rješenje kojim je naziv Stranke promijenjen u Ključ Hrvatske, skraćeni naziv Ključ. Prema podacima iz Registra političkih stranaka, sjedište Stranke je Martićeva 67, Zagreb.

Djelokrug Stranke određen je Statutom te Političkim programom. Do veljače 2022. Stranka je primjenjivala Statut iz srpnja 2021., a od veljače 2022. primjenjuje novi Statut, kojim su izmijenjeni naziv, znak, zastava i pečat Stranke.

Prema Statutu (iz veljače 2022.), Stranka je samostalna demokratska stranka ravnopravnih članova, osnovana radi ostvarenja sljedećih programskih ciljeva i načela: ostvarivanje monetarne suverenosti Republike Hrvatske i implementacije nekreditnog monetarnog sustava; ostvarivanje pravičnog i učinkovitog pravosudnog sustava, a posebno zabrane nehumanih i protuustavnih ovršnih postupaka, ovrha nad jedinim domom i tajnih postupaka državnih tijela; poštivanje dostojanstva, sloboda i prava građana, neovisno o vjerskoj i etničkoj pripadnosti, dobi, spolu ili socijalnom statusu; razvoj pravednog društva, a posebno zaštite građana od opresivnog, korumpiranog i arbitrarnog djelovanja državnih tijela; zaštita kulturne i prirodne baštine te čovjekove okoline; ostvarivanje zajamčenih prava ljudi na zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, socijalnu skrb, radna, obiteljska i druga prava; ostvarivanje i zaštite prava radnika, osoba koje žive od rada i na temelju svog rada; implementacija obnovljivih izvora energije te zaštita prava životinja.

Za obavljanje djelatnosti, Stranka ostvaruje sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarina i članskih doprinosa, dobrovoljnih priloga (donacija), imovine te drugih prihoda.

Stranka je organizirana i djeluje po teritorijalnom načelu. Članovi Stranke mogu se organizirati i po interesnoj te programskoj osnovi. Oblici djelovanja su županijska, gradska, općinska i regionalna organizacija. Odluku o osnivanju ustrojstvenih oblika donosi Glavni odbor Stranke. Prema podacima iz Registra političkih stranaka, Stranka u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2023.) ima jednu gradsku i jednu općinsku organizaciju. Ustrojstveni oblici nemaju pravnu osobnost, a predstavlja ih predsjednik organizacije.

Središnja tijela Stranke su Glavna skupština, Glavni odbor, predsjednik i Nadzorni odbor. Stručno-savjetodavna tijela su Programski savjeti kao interesni oblici rada i djelovanja članova Stranke koji se osnivaju u središnjici Stranke te Kadrovska komisija. Osim stalnih tijela, mogu se, u skladu sa Statutom, osnivati i privremena radna tijela (radne grupe).

Glavna skupština je najviše tijelo Stranke, a čine je predsjednici županijskih organizacija Stranke, Gradske organizacije Grada Zagreba i članovi Glavnog odbora. Redovna Glavna skupština održava se svake četiri godine, a posljednja je održana u veljači 2022. Glavnu skupštinu saziva Glavni odbor na vlastitu inicijativu ili na zahtjev predsjednika ili većine članova Glavne skupštine, a ulogu predsjednika Glavne skupštine ima predsjednik Stranke. Glavna skupština donosi, mijenja i dopunjuje Statut i Program; utvrđuje smjernice i stajališta Stranke; bira i razrješuje predsjednika, članove Glavnog odbora i Nadzornog odbora; razmatra i usvaja izvještaj o radu tijela Glavne skupštine i Stranke; odlučuje o dodjeli priznanja; donosi poslovnik o radu; razmatra ostala pitanja vezana za djelovanje te donosi odluku o prestanku rada Stranke. Odluke se donose većinom glasova prisutnih.

Glavni odbor je najviše tijelo Stranke koje između dva zasjedanja Glavne skupštine rukovodi radom Stranke i u skladu s politikom Glavne skupštine odlučuje o svim pitanjima u svojoj nadležnosti. Ima tri člana (u njih se ubraja i predsjednik), a mandat im traje četiri godine te se može i ponoviti. Glavni odbor utvrđuje politiku Stranke i predlaže je Glavnoj skupštini na usvajanje; provodi odluke, zaključke i preporuke Stranke; utvrđuje prijedlog Statuta, Programa i drugih akata koje donosi Glavna skupština; donosi pravilnike definirane Statutom i Etički kodeks; daje političke ocjene i utvrđuje političke stavove Stranke; donosi odluku o promjeni sjedišta Stranke; prati i usmjerava rad drugih tijela; odlučuje o osnivanju, raspuštanju i organizacijskoj strukturi organizacija Stranke; po potrebi osniva radna tijela (radne grupe); raspravlja i donosi izborni program; predlaže predsjedniku odluku o kandidatima Stranke za zastupnike u Hrvatskom saboru; uspostavlja, razvija i unaprjeđuje međunarodnu suradnju; odlučuje o udruživanju ili drugim oblicima suradnje s drugim političkim strankama i udruženjima; odlučuje o prijedlozima drugih članova; razmatra i usvaja godišnji financijski plan i završni račun te planove i izvještaje o poslovnoj politici Stranke; imenuje izborni stožer Stranke te analizira i ocjenjuje rezultate izbora; donosi odluku o međunarodnom udruživanju Stranke; utvrđuje način i oblike materijalne potpore Stranci od članova; donosi odluku o nazivima Programskih savjeta; bira i razrješuje Glavnog tajnika te odlučuje i o drugim pitanjima u skladu sa Statutom. Glavni odbor održava sjednice po potrebi, odluke donosi većinom glasova prisutnih članova, a za svoj rad odgovara Glavnoj skupštini.

Predsjednik Stranke, koji je ujedno član i predsjednik Glavnog odbora, saziva sjednice Glavnog odbora i njima predsjeda. Predstavlja i zastupa Stranku te njome upravlja i rukovodi između sjednica Glavnog odbora. Mandat predsjednika traje četiri godine uz mogućnost ponavljanja mandata. Predsjednik vodi politiku u skladu s programskim dokumentima, odlukama Glavne skupštine i Glavnog odbora, brine se o izvršavanju odluka Glavne skupštine i Glavnog odbora, podnosi izbornoj Glavnoj skupštini izvješće o radu za mandatno razdoblje, donosi odluke o suspenziji članova Stranke, odlučuje o konačnom sastavu kandidacijskih izbornih lista i kandidatima te ih potvrđuje. Predsjednik Stranke od lipnja 2017. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2023.) je Ivan Vilibor Sinčić (ponovno imenovan u srpnju 2021.).

Nadzorni odbor obavlja nadzor nad zakonitošću akata koje donose tijela Stranke te njihovu suglasnost s odredbama Statuta, primjenu odredaba Statuta, izvršavanje prava i obveza tijela Stranke, materijalno i financijsko poslovanje te ispravnost korištenja financijskih sredstava. Pravo i dužnost Nadzornog odbora je da o uočenim pojavama i svojim stavovima obavijesti Glavnu skupštinu, Glavni odbor i ostala tijela Stranke.

Tajništvo Stranke je izvršno i stručno-operativno tijelo Glavnog odbora, predsjednika i Nadzornog odbora Stranke. Radom Tajništva rukovodi glavni tajnik Stranke kojeg bira i razrješuje Glavni odbor. Za svoj rad Tajništvo odgovara Glavnom odboru i predsjedniku Stranke.

Programski savjeti Stranke predlažu, izrađuju i raspravljaaju o konkretnim programima i projektima kojima se operacionalizira politika sadržana u Programu Stranke uz mogućnost uključivanja osoba koje nisu članovi Stranke (posebno civilnih udruga, akademske i poslovne javnosti te pripadnika kritičkog novinarstva). Predložene dokumente odlukama o usvajanju programa, politika ili projekta usvaja Glavni odbor Stranke. U okviru Programskih savjeta, mogu se osnivati i programski podsavjeti.

Kadrovska komisija je savjetodavno i stručno-operativno tijelo Glavnog odbora i predsjednika Stranke koje daje mišljenja o kadrovskom potencijalu.

Osim Statuta, doneseni su Etički kodeks, Pravilnik o disciplinskom postupku, Pravilnik o zaštiti osobnih podataka, Pravilnik o radu tajništva, Pravilnik o članarinama te Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju. S obzirom na to da je unutarne akte Stranka donijela pod nazivom koji je koristila u prethodnim razdobljima (Živi zid), Glavni odbor je u travnju 2022. donio Odluku o korištenju novog imena u svim aktima Stranke.

U 2022. Stranka je imala jednu zaposlenicu.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Stranka u poslovanju primjenjuje Statut, unutarnje akte i provedbene propise za neprofitne organizacije te vodi poslovne knjige kojima su osigurani podaci za Stranku u cjelini. Prema Statutu i Pravilniku o materijalno-financijskom poslovanju (iz prosinca 2020.) stručne poslove u vezi s materijalno-financijskim poslovanjem obavlja Tajništvo, a odgovoran je predsjednik Stranke; nadzor i kontrolu nad financijskim i materijalnim poslovanjem Stranke provodi Nadzorni odbor Stranke. Nadalje, nabave roba, radova i usluga provode se na razini Stranke, uz prethodno odobrenje predsjednika Stranke za nabave do 3.000,00 kn, odnosno Glavnog odbora za nabave iznad 3.000,00 kn; provedba nabave, zaprimanje robe, kontrola računa i plaćanje su u nadležnosti Tajništva; odluke o raspolaganju i upravljanju dugotrajnom imovinom donosi Glavni odbor.

Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja povjereno je računovodstvenom servisu (Stranka je u listopadu 2022. raskinula ugovor s računovodstvenim servisom koji je do tada obavljao navedene usluge te u studenome 2022. zaključila ugovor s drugim računovodstvenim servisom).

Financijsko i materijalno poslovanje Stranke propisano je Pravilnikom o materijalno-financijskom poslovanju iz prosinca 2020. Prema navedenom Pravilniku, knjigovodstveni ured (računovodstveni servis) do konca veljače za prethodnu godinu sastavlja financijski plan te njegove izmjene i dopune, Izvješće o zaprimljenim donacijama, Bilancu, Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješke te svu dokumentaciju predaje na uvid Nadzornom odboru; nakon izrade godišnjeg izvješća (od računovodstvenog servisa), Nadzorni odbor provjerava sastavljeni financijski plan, godišnji plan, provedeni popis imovine i obveza, stanje financija (račun i blagajnu) i odluke Glavnog odbora te po provjeri činjeničnog stanja, sastavlja izvještaj o izvršenom nadzoru koji se sastoji od podataka prihoda, rashoda i stanja blagajne; izvještaj se predaje predsjedniku Stranke koji ga daje na usvajanje Glavnom odboru.

Nadzorni odbor sastavio je u ožujku 2023. izvješće o nadzoru i kontroli Financijskog plana i Godišnjih financijskih izvještaja za 2022., inventurne liste te stanja novčanih sredstava na žiroračunu i u blagajni. Nadzorom i kontrolom nisu utvrđene nepravilnosti te je donesena odluka o prihvaćanju koja je potvrđena potpisom predsjednika Stranke.

Načela i pravila ponašanja članova Stranke propisana su Statutom, Etičkim kodeksom, Pravilnikom o članarinama i Pravilnikom o disciplinskom postupku.

Stranka provodi vanjsku i unutarnju komunikaciju putem mrežnih stranica, društvene mreže (Facebook), osobnim i telefonskim kontaktima te elektroničkom poštom.

Planiranje

Godišnji program rada i Financijski plan za 2022. doneseni su u studenome 2021.

Financijskim planom prihodi su planirani u iznosu od 121.875,00 kn, a rashodi u iznosu od 150.000,00 kn te manjak prihoda u iznosu od 28.125,00 kn (planirani rezultat poslovanja za koji se očekivalo da će ga Stranka ostvariti na dan 31. prosinca 2021. nije obuhvaćen Financijskim planom, a u 2022. je prenesen višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 29.584,00 kn). Financijski plan se sastoji od Plana prihoda i rashoda, Plana zaduživanja i otpлата te obrazloženja skupina prihoda i rashoda, a ne sadrži obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Planirani prihodi odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 80.000,00 kn, prihode po posebnim propisima iz proračuna u iznosu od 20.875,00 kn, druge prihode u iznosu od 20.000,00 kn te prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 1.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na rashode za zaposlene u iznosu od 70.000,00 kn, materijalne rashode u iznosu od 67.300,00 kn (vrijednosno značajniji su planirani za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 20.000,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 15.000,00 kn te usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 12.000,00 kn), rashode amortizacije u iznosu od 9.200,00 kn, financijske rashode u iznosu od 2.000,00 kn te druge rashode u iznosu od 1.500,00 kn.

Godišnjim programom rada za 2022. planirane su aktivnosti koje se odnose na organizaciju Stranke i izgradnju stranačke infrastrukture, rad na programu Stranke i primarnim ciljevima za 2022., izgradnju financijske infrastrukture te promociju Stranke i komunikaciju s javnošću. Godišnjim programom rada rashodi za predviđene aktivnosti planirani su u ukupnom iznosu od 213.000,00 kn, što je više za 63.000,00 kn ili 42,0 % od rashoda planiranih Financijskim planom, a izvori financiranja potrebni za provođenje predviđenih aktivnosti nisu navedeni.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2022. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji s priložima (Program rada i Financijski plan za 2022. te Izvještaj o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Državnom uredu za reviziju također su elektroničkom poštom u propisanom roku dostavljeni Financijski izvještaji za 2022. (Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima) u kojima su iskazani podaci o početnom stanju imovine te obveza i vlastitih izvora istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama, ali nisu istovjetni podacima u financijskim izvještajima unesenim u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljenim na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva (u Bilanci je početno stanje imovine na dan 1. siječnja 2022. pogrešno iskazano manje za 410,00 kn, a obveza i vlastitih izvora manje za 430,00 kn). Zbog navedenog, u nastavku se daju podaci (iz financijskih izvještaja dostavljenih elektroničkom poštom) koji su istovjetni podacima u poslovnim knjigama.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 124.271,00 kn, što je 228.156,00 kn ili 64,7 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 2.396,00 kn ili 2,0 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	292.761,00	20.875,00	7,1
2.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	680,00	400,00	58,8
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	56.486,00	81.625,00	144,5
4.	Drugi prihodi	2.500,00	21.371,00	854,8
	Ukupni prihodi	352.427,00	124.271,00	35,3

Vrijednosno najznačajniji prihodi su od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 81.625,00 kn ili 65,7 % ukupnih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 42.646,00 kn i imaju udjel od 34,3 % u ukupnim prihodima.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije smanjenje prihoda odnosi se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 271.886,00 kn ili 92,9 % zbog manje osvojenih mjesta na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave provedenim u svibnju 2021. Vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) za 25.139,00 kn ili 44,5 % zbog više ostvarenih dobrovoljnih priloga (donacija) od fizičkih osoba.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 20.875,00 kn. Ostvareni su za redovito godišnje financiranje Stranke za dva člana u Gradskom vijeću Grada Vinkovaca u iznosu od 20.000,00 kn u skladu s Odlukom o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka zastupljenih u Gradskom vijeću Grada Vinkovaca za 2022. te prihode za prethodno razdoblje u iznosu od 875,00 kn (za člana u Općinskom vijeću Općine Brdovec u razdoblju 2017. – 2021.). Prema odredbama članaka 6. i 10. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici, a odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice samouprave.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 400,00 kn i u cijelosti se odnose na članarine. Ostvareni su na temelju odredaba članka 39. Statuta, a prava, obveze, disciplinske mjere i prestanak članstva utvrđeni su odredbama članka 12. do 16. Statuta. Između ostalog, članovi su dužni redovito plaćati članarinu u skladu s odlukama Glavnog odbora, a visina članarine ovisi o vrstama primanja i socijalnom stanju svakog člana. Prema Pravilniku o članarinama iz siječnja 2021., članarina iznosi 40,00 kn godišnje, ali nije obvezna. Prema Registru članova, Stranka je početkom 2022. imala 12 556 članova, podaci o broju članova koncem 2022. nisu vidljivi, a u lipnju 2023. ima 12 580 članova. Stranka je za naplaćene članarine izdavala potvrde te vodila evidencije propisane Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 81.625,00 kn. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) od šest fizičkih osoba u novcu u pojedinačnim iznosima od 6.200,00 kn do 22.000,00 kn za financiranje redovne političke aktivnosti. Za dobrovoljne priloge (donacije) iznad 5.000,00 kn zaključeni su ugovori, a iznosi primljenih pojedinačnih dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih osoba u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Stranka vodi evidenciju o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) za potporu političkog djelovanja te je izdavala potvrde u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 21.371,00 kn. Odnose se na naknadu štete na službenom vozilu od osiguravajućeg društva u iznosu od 14.716,00 kn i druge nespomenute prihode (otpis obveza iz prethodnih godina) u iznosu od 6.655,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 144.203,00 kn, što je 452.479,00 kn ili 75,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 5.797,00 kn ili 3,9 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	157.501,00	68.322,00	43,4
2.	Materijalni rashodi	296.552,00	63.423,00	21,4
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	171.780,00	5.112,00	3,0
2.2.	Drugi materijalni rashodi	124.772,00	58.311,00	46,7
3.	Rashodi amortizacije	76.387,00	9.209,00	12,1
4.	Financijski rashodi	5.952,00	1.739,00	29,2
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	32.962,00	0,00	-
6.	Drugi rashodi	27.328,00	1.510,00	5,5
	Ukupni rashodi	596.682,00	144.203,00	24,2
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	352.427,00	124.271,00	35,3
	Manjak prihoda	244.255,00	19.932,00	8,2

Najznačajniji udjel imaju rashodi za zaposlene u iznosu od 68.322,00 kn ili 47,4 % i materijalni rashodi u iznosu od 63.423,00 kn ili 44,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi iznose 12.458,00 kn i imaju udjel od 8,6 % u ukupnim rashodima.

U odnosu na prethodnu godinu, svi rashodi su ostvareni manje, a rashodi za donacije (pomoći) u 2022. nisu ostvareni. Vrijednosno najznačajnije smanjenje odnosi se na rashode za promidžbu i informiranje za 166.668,00 kn ili 97,0 %, rashode za zaposlene za 89.179,00 kn ili 56,6 %, rashode amortizacije za 67.178,00 kn ili 87,9 % te druge materijalne rashode za 66.461,00 kn ili 53,3 %. U okviru drugih materijalnih rashoda znatno manje u odnosu na prethodnu godinu ostvareni su rashodi za intelektualne i osobne usluge za 35.283,00 kn ili 65,0 % te rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza za 33.953,00 kn ili 72,6 %; rashodi za reprezentaciju nisu ostvareni, a rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja ostvareni su više za 13.336,00 kn ili 616,6 % u odnosu na prethodnu godinu.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 68.322,00 kn, a odnose se na rashode za plaće za redovan rad (brutoplaće) u iznosu od 54.937,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 9.065,00 kn te naknadu za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 4.320,00 kn (koju je trebalo iskazati u okviru materijalnih rashoda). Stranka od 2016. ima zaposlenicu na radnom mjestu tajnice, s kojom je zaključila ugovor o radu u siječnju 2016. te dodatke ugovoru o radu u kolovozu 2019., rujnu 2020. i travnju 2021. Navedenoj zaposlenici je plaća do travnja 2022. isplaćivana u iznosu od 3.400,00 kn neto, odnosno 4.250,00 kn bruto; od travnja 2022. isplaćivana je u iznosu od 3.750,00 kn neto, odnosno 4.688,00 kn bruto (minimalna plaća propisana Uredbom o visini minimalne plaće za 2022., Narodne novine 117/21). Plaće su obračunane na temelju propisa koji uređuju način obračuna i isplatu plaća.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni u iznosu od 5.112,00 kn odnose se na promidžbu za redovno poslovanje Stranke, i to za promociju novog imena Stranke (baloni, hostese i *roll up*) u iznosu od 4.702,00 kn i promidžbu na društvenoj mreži (Facebook) u iznosu od 410,00 kn.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 58.311,00 kn, a vrijednosno najznačajniji odnose se na intelektualne i osobne usluge (usluge knjigovodstva, odvjetničke usluge te registraciju i naplatu korištenja domene mrežnih stranica) u iznosu od 19.012,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja (između ostalog, popravak službenog vozila i zamjena guma) u iznosu od 15.499,00 kn, usluge mobilne telefonije u iznosu od 12.811,00 kn, najamnine i zakupnine (za najam javnih površina te zakup poslovnog prostora površine 1 m² na temelju ugovora zaključenog s fizičkom osobom u listopadu 2020. na neodređeno vrijeme, uz mjesečnu zakupninu u iznosu od 100,00 kn) u iznosu od 3.381,00 kn, premije osiguranja za dva službena vozila u iznosu od 2.898,00 kn, tehnički pregled i registracije službenih vozila u iznosu od 2.619,00 kn te rashode službenog puta u iznosu od 1.489,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 9.209,00 kn, a odnose se na obračun amortizacije dugotrajne imovine (prijevozna sredstva, uredska i računalna oprema).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 1.739,00 kn. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 1.726,00 kn te zatezne kamate u iznosu od 13,00 kn.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 1.510,00 kn, a odnose se na uplatu kazne u državni proračun u iznosu od 1.000,00 kn te rashode za plaćeni predujam prethodnih godina u iznosu od 410,00 kn i plaćenu pristojbu u iznosu od 100,00 kn.

– Manjak/višak prihoda

Manjak prihoda za 2022. iznosi 19.932,00 kn. Višak prihoda prenesen iz prethodne godine iskazan je u iznosu od 29.584,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 9.652,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 24.852,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2022.	31. prosinca 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	13.209,00	4.000,00	30,3
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	13.209,00	4.000,00	30,3
2.	Financijska imovina	46.243,00	20.852,00	45,1
2.1.	Novac u banci i blagajni	21.458,00	1.450,00	6,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	9.397,00	4.014,00	42,7
2.3.	Zajmovi	13.800,00	13.800,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode	1.588,00	1.588,00	100,0
	Ukupno imovina	59.452,00	24.852,00	41,8
3.	Obveze	29.869,00	15.200,00	50,9
3.1.	Obveze za rashode	29.869,00	15.200,00	50,9
4.	Vlastiti izvori	29.583,00	9.652,00	32,6
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	59.452,00	24.852,00	41,8

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2022. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2022. za 34.600,00 kn ili 58,2 %. Vrijednost nefinancijske imovine manja je za 9.209,00 kn ili 69,7 % (zbog ispravka vrijednosti), dok je financijska imovina manja za 25.391,00 kn ili 54,9 % (vrijednosno značajnije smanjenje novca u banci i blagajni, potraživanja za više plaćene poreze i doprinose te potraživanja za predujmove).

Nefinancijska imovina u iznosu od 4.000,00 kn odnosi se na nabavnu vrijednost prijevoznih sredstava (vozila i bicikala) u iznosu od 299.704,00 kn, uredske opreme i namještaja te uređaja, strojeva i opreme za ostale namjene u iznosu od 99.428,00 kn i ispravak vrijednosti u iznosu od 395.132,00 kn. Sadašnja vrijednost nefinancijske imovine odnosi se na električni bicikl u iznosu od 3.000,00 kn i opremu (stol i stolice) u iznosu od 1.000,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 20.852,00 kn odnosi se na potraživanja (za prihode i druga) u iznosu od 19.402,00 kn te novac u banci i blagajni u iznosu od 1.450,00 kn.

Koncem 2022. potraživanja su u odnosu na prethodnu godinu manja za 5.383,00 kn ili 21,7 %. Odnose se na potraživanja za pozajmicu danu prethodnih godina u iznosu od 13.800,00 kn, potraživanja za više uplaćene doprinose u iznosu od 4.014,00 kn i potraživanja za prihode u iznosu od 1.588,00 kn. Potraživanja su u cijelosti dospjela, a do vremena obavljanja revizije (srpanj 2023.) naplaćena je i pozajmica (13.800,00 kn). Stranka je fizičkoj osobi (koja je pružala pravne i konzultantske usluge zastupniku Stranke u Europskom parlamentu), na temelju zaključenog sporazuma u lipnju 2020., zbog premošćivanja poslovanja uslijed pandemije COVID-19, dala pozajmicu u iznosu od 14.000,00 kn (bez utvrđene kamate i krajnjeg roka povrata pozajmice). U 2020. vraćeno je 200,00 kn, a u siječnju 2023. preostalih 13.800,00 kn.

Obveze (za rashode) u iznosu od 15.200,00 kn odnose se na obveze za predujmove, depozite, primljene jamčevine i ostale nespomenute obveze (prema fizičkoj osobi za plaćenu robu gotovinom u prethodnim godinama) u iznosu od 8.771,00 kn, obveze za zaposlene u iznosu od 5.586,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu od 600,00 kn i obveze za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 243,00 kn. Koncem 2022. obveze su dospjele u cijelosti, a do 30. lipnja 2023. podmirene su obveze za zaposlene u iznosu od 5.586,00 kn ili 36,8 % ukupno iskazanih obveza.

Vlastiti izvori u iznosu od 9.652,00 kn odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 24. svibnja do 10. listopada 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
5. Statut Stranke (srpanj 2021. i veljača 2022.)
6. Godišnji program rada Stranke i Financijski plan (studeni 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima i evidentirani u poslovnim knjigama uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz financijskog plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera stavki na računima. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarina i članskih doprinosa, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugim prihodima. Također, obavljena je provjera ulaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene te dokumentacije u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, intelektualnim i osobnim uslugama, uslugama telefona, pošte i prijevoza te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s predstavnikom Tajništva Stranke i računovodstvenog servisa te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Prema odredbi članka 3., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje su, između ostalog, posljedica nedostatka uspostave učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u dijelu vanjske komunikacije, upravljanja imovinom te kontrolnih i nadzornih postupaka.

Stranka provodi vanjsku i unutarnju komunikaciju putem mrežnih stranica, društvene mreže (Facebook), osobnim i telefonskim kontaktima te elektroničkom poštom. Na mrežnim stranicama Stranke u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2023.) objavljen je Statut iz veljače 2022., informacije o političkom djelovanju Stranke do svibnja 2022. te predsjednik i članovi Nacionalnog vijeća. Druge informacije o aktivnostima Stranke, unutarnji akti (između ostalog, Etički kodeks, Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju, Pravilnik o članarinama i Pravilnik o disciplinskom postupku), odluke o imenovanju članova te odluke i izvješća o radu stranačkih tijela nisu objavljeni. Iz objavljenih podataka na mrežnim stranicama Stranke proizlazi da je Nacionalno vijeće ustrojeno tijelo Stranke, a prema odredbama članaka 20., 36. i 38. Statuta, Stranka ima središnja tijela (Glavna skupština, Glavni odbor, predsjednik i Nadzorni odbor) te stručno-savjetodavna i operativna tijela (Programski savjeti i Kadrovska komisija), kao i privremena radna tijela (radne grupe) koja se, osim stalnih tijela mogu osnivati u skladu sa Statutom. S obzirom na to da Nacionalno vijeće, u dijelu Statuta koji se odnosi na tijela Stranke nije utvrđeno, ne može se utvrditi ni na temelju kojeg akta, kada je i s kojim nadležnostima Nacionalno vijeće ustrojeno, odnosno imenovano. Javnim objavama na mrežnim stranicama uspostavlja se i osigurava transparentna i odgovorna vanjska komunikacija sa zainteresiranom javnošću.

Nadalje, Stranka nije uspostavila kontrolno okruženje i aktivnosti kojima bi se osigurala razumna sigurnost da se imovina Stranke koristi za ostvarenje ciljeva i u svrhe utvrđene Programom rada i Financijskim planom. Prema poslovnim knjigama, u 2022. Stranka ima osam računala (prijenosna i stolna), tri pametna telefonska uređaja, tri bicikla, dva službena vozila, dron, električni bicikl, krovnu kutiju za vozilo, LED televizijski uređaj te uredsku opremu i namještaj. Tijekom obavljanja revizije (srpanj 2023.), za korištenje jednog službenog vozila Stranka je Državnom uredu za reviziju dostavila evidenciju o njegovu korištenju (od 10. siječnja do 6. ožujka 2022. navedeno vozilo korišteno je za loko-vožnje), dok evidenciju korištenja za drugo službeno vozilo nije dostavila.

Za korištenje druge imovine (računala, bicikli, mobilni uređaji, dron, uredska oprema i namještaj) nisu sastavljena zaduženja ni evidencije te se ne može utvrditi koristi li se imovina za ostvarenje ciljeva i u svrhe utvrđene Programom rada. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, imovina Stranke tijekom 2022. pohranjena je u sjedištu Stranke, a mogu je koristiti članovi Glavnog odbora i Nacionalnog vijeća za potrebe ostvarivanja ciljeva Stranke, dok predsjednik Stranke može odrediti tko će koristiti imovinu u vrijednosti do 300 EUR. Navedeno nije utvrđeno Statutom, a do vremena obavljanja revizije (srpanj 2023.), unutarnji akti kojima su utvrđeni način i odgovornosti za upravljanje i korištenje imovinom Stranke, Državnom uredu za reviziju nisu dostavljeni. Prema odredbama članka 19. Pravilnika o materijalno-financijskom poslovanju Stranke, odluke o raspolaganju i upravljanju dugotrajnom imovinom donosi Glavni odbor. S obzirom na to da je sjedište Stranke na adresi fizičke osobe s kojom je u listopadu 2020. zaključen ugovor o zakupu dijela poslovnog prostora od 1 m², a navedena imovina se prema obujmu i veličini ne može pohraniti na 1 m², kao ni da Državnom uredu za reviziju do vremena obavljanja revizije (srpanj 2023.) nisu dostavljene odluke, zaduženja ni evidencije u vezi s korištenjem i upravljanjem cjelokupnom imovinom, iz navedenog proizlazi da Stranka nije omogućila transparentno i javno upravljanje imovinom koje treba jasno i nedvojbeno osigurati podatke o fizičkom postojanju imovine, odnosno tko i u koju svrhu imovinu koristi ili gdje je pohranjena, odnosno skladištena (ako se ne koristi).

Odlukom Glavnog odbora iz siječnja 2022., utvrđen je blagajnički maksimum u iznosu od 5.000,00 kn. Za prethodne godine i 2022. Stranka nije odredila osobe odgovorne za vođenje i kontrolu (likvidaturu) blagajničkog poslovanja (između ostalog, blagajnički izvještaj za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. ne sadrži potpis blagajnika ni osobe koja bi ga kontrolirala, nego potpis povjerenstva za popis imovine i obveza iako novčana sredstva popisom imovine nisu popisana).

Prema odredbi članka 3., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Državni ured za reviziju preporučuje na mrežnim stranicama objaviti informacije o aktivnostima Stranke, unutarnje akte, odluke o imenovanju članova te odluke i izvješća o radu stranačkih tijela kako bi se uspostavila i osigurala transparentna i odgovorna vanjska komunikacija sa zainteresiranom javnošću. Nadalje, Državni ured za reviziju nalaže sastaviti i donijeti odluke, zaduženja i evidencije u vezi s korištenjem i upravljanjem cjelokupnom imovinom kako bi se poslovanje Stranke uredilo na način da se imovinom upravlja i raspolaže prema načelima dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, preporučuje odrediti osobe odgovorne za vođenje i kontrolu (likvidaturu) blagajničkog poslovanja.

2. Planiranje

2.1. Godišnji program rada i Financijski plan za 2022. doneseni su u studenome 2021.

Financijskim planom prihodi su planirani u iznosu od 121.875,00 kn, a rashodi u iznosu od 150.000,00 kn te manjak prihoda tekuće godine u iznosu od 28.125,00 kn. Financijskim planom nije obuhvaćen planirani rezultat poslovanja za koji se očekivalo da će ga Stranka ostvariti na dan 31. prosinca 2021., a u 2022. prenesen je višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 29.584,00 kn. Nadalje, Financijski plan se sastoji od Plana prihoda i rashoda, Plana zaduživanja i otplata te obrazloženja skupina prihoda i rashoda, a ne sadrži obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan.

Godišnjim programom rada za 2022. planirane su aktivnosti koje se odnose na organizaciju Stranke i izgradnju stranačke infrastrukture, rad na programu Stranke i primarnim ciljevima za 2022., izgradnju financijske infrastrukture te promociju Stranke i komunikaciju s javnošću. U Godišnjem programu rada za 2022. navedene su i opisane predviđene aktivnosti za ostvarenje ciljeva, međutim, rashodi za predviđene aktivnosti planirani su u ukupnim iznosima, što ne omogućava praćenje ostvarenja vrste rashoda za određenu aktivnost. Nadalje, Godišnjim programom rada rashodi za predviđene aktivnosti planirani su u ukupnom iznosu od 213.000,00 kn, što je više za 63.000,00 kn ili 42,0 % od rashoda planiranih Financijskim planom, a izvori financiranja potrebni za provođenje predviđenih aktivnosti nisu navedeni. Iz navedenog je vidljivo da podaci u Godišnjem programu rada i Financijskom planu za 2022. nisu povezani ni usklađeni.

Prema odredbama članka 5. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezna je izrađivati godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu. Odredbama članaka 16. i 17. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22), propisano je da u financijskom planu neprofitne organizacije mora biti vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan; rezultat poslovanja sastoji se od prenesenog manjka, odnosno viška iz prethodnih godina i očekivanog manjka, odnosno viška za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan. Nadalje, propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan; obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda; obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Prema odredbi članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, političke stranke mogu ostvarena financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom. Praćenju učinkovitog upravljanja i kontroli financijskih sredstava te stvaranju preduvjeta da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada, doprinosi i sastavljanje izvješća o izvršenju godišnjeg programa rada i financijskog plana.

Državni ured za reviziju nalaže financijskim planom obuhvatiti planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga Stranka ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan, kao i obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija. Nadalje, Državni ured za reviziju preporučuje donijeti godišnji program rada i financijski plan s usklađenim podacima o predviđenim aktivnostima i planiranim rashodima. Preporučuje u godišnjem programu rada navesti rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada. Također, preporučuje sastaviti izvještaj o izvršenju financijskog plana i godišnjeg programa rada u svrhu usporedbe i mjerenja planiranih, ostvarenih i utrošenih financijskih sredstava te planiranih i ostvarenih aktivnosti i ciljeva, kao i kontroli jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

3. Računovodstveno poslovanje

3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja povjereno je računovodstvenom servisu (Stranka je u listopadu 2022. raskinula ugovor s računovodstvenim servisom zaključen prethodnih godina te u studenome 2022. zaključila ugovor s drugim računovodstvenim servisom).

– Poslovne knjige

Stranka je ustrojila dnevnik, glavnu knjigu, knjige ulaznih i izlaznih računa te knjigu blagajne. Nije ustrojila knjige dugotrajne i kratkotrajne imovine te knjigu financijske imovine i obveza (između ostalog, potraživanja i obveza po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti i zateznim kamatama), a izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige nisu osigurani potrebni podaci u vezi s navedenom imovinom i obvezama.

Prema odredbi članka 12., stavka 1. i članka 14. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, poslovne knjige dvojnog knjigovodstva koje vodi neprofitna organizacija jesu: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezno, između ostalog, vodi sljedeće pomoćne knjige: knjigu dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana); knjigu financijske imovine i obveza, i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo), potraživanja te danih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima i obračunatim kamatama); knjigu (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto i druge) te evidenciju putnih naloga i korištenja službenih vozila.

Također, vodi i ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama. Pomoćne knjige i posebne pomoćne evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti sve poslovne knjige s propisanim podacima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

U poslovnim knjigama evidentirani su rashodi u iznosu od 8.901,00 kn bez priloženih računa i drugih knjigovodstvenih isprava te se ne može potvrditi jesu li poslovni događaji stvarno nastali. Odnose se na rashode za zakup poslovnog prostora u iznosu od 2.300,00 kn (bez ispostavljenih računa ili drugih knjigovodstvenih isprava iz kojih se može utvrditi na koje razdoblje se odnosi plaćanje te jesu li plaćanjem obuhvaćene i usluge režija); usluge telefona, pošta i prijevoza u iznosu od 2.281,00 kn (bez knjigovodstvenih isprava i opisa rashoda); druge rashode (uplata kazne u državni proračun, predujam iz prethodnih godina, promidžba na društvenoj mreži i pristojbe) u iznosu od 1.920,00 kn (bez priloženih knjigovodstvenih isprava); službena putovanja u iznosu od 1.489,00 kn (bez ispostavljenog putnog naloga, opisa tko je bio na putu i u koje svrhe te pripadajućih računa i dokaza o ostvarenom o putu) te najam javnih površina u iznosu od 911,00 kn (bez dokumentacije iz koje se mogu utvrditi datumi i svrha korištenja javnih površina). Također, u poslovnim knjigama evidentirani su i rashodi za odvjetničke usluge u iznosu od 8.000,00 kn i usluge računovodstva u iznosu od 7.200,00 kn na temelju zaključenih ugovora te ispostavljenih računa koji ne sadrže podatke ni specifikaciju o vrsti i količini obavljenih usluga. Iako su koncem godine provedena usklađivanja stanja potraživanja i obveza, dio rashoda koji je u poslovnim knjigama evidentiran bez računa i drugih knjigovodstvenih isprava ostvaren je na način koji ne omogućava provjeru poslovnih događaja niti se može povezati s aktivnostima i ciljevima Stranke utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Odredbom članka 8., stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da je neprofitna organizacija dužna prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene isprave te voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva. Nadalje, odredbama članka 17. navedenog Zakona, propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj, a uredna je kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Nadalje, nastanak poslovnog događaja potvrđuje se, između ostalog, provjerom te ovjerom računa i knjigovodstvene isprave potpisom odgovorne ili ovlaštene osobe. Od ukupno 30 ulaznih računa evidentiranih u Knjizi ulaznih računa, 12 računa nema propisani potpis predsjednika. Odredbama članaka 5. i 19. Pravilnika o materijalno-financijskom poslovanju Stranke utvrđeno je da svu financijsku dokumentaciju kojom se stvaraju obaveze Stranke ovjerava predsjednik Stranke te svaki račun mora biti odobren potpisom predsjednika uz naznaku planiranog rashoda iz financijskog plana.

Državni ured za reviziju nalaže voditi poslovne knjige na način kojim se, između ostalog, omogućava provjera poslovnih događaja i poslovanja neprofitne organizacije, ostvarivati rashode na temelju uredne, potpune, kontrolirane i ovjerene knjigovodstvene dokumentacije, a uz knjigovodstvene isprave (račune) na temelju kojih su ostvareni rashodi pribaviti specifikacije o primitku robe i usluga u svrhu ostvarenja rashoda u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o materijalno-financijskom poslovanju Stranke. Nadalje, Državni ured za reviziju preporučuje bilješkom na računima i drugoj knjigovodstvenoj dokumentaciji ili na drugi način (prilozi, šifre, podaci u pomoćnim evidencijama) naznačiti podatke iz kojih će se ostvareni rashodi nedvojbeno povezati s planiranim aktivnostima, odnosno s ostvarenjem ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom.

– Evidentiranje/iskazivanje poslovnih događaja

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima rashodi u ukupnom iznosu od 2.569,00 kn nisu evidentirani, odnosno iskazani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Tako su rashodi za promociju novog imena Stranke (hostese) u iznosu od 1.250,00 kn evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima u okviru ostalih rashoda, umjesto u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja; rashodi za nabavu autodijelova u iznosu od 626,00 kn evidentirani su i iskazani u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja, umjesto u okviru rashoda za materijal i sirovine; rashodi po opomeni za neplaćeni račun za zbrinjavanje otpada u 2020. u iznosu od 483,00 kn evidentirani su i iskazani u okviru rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja, umjesto u okviru rashoda za komunalne služe, a rashodi za najam javnih površina u iznosu od 210,00 kn evidentirani su i iskazani u okviru rashoda za komunalne usluge, umjesto u okviru rashoda za zakupnine i najamnine.

Prema odredbi članka 9., stavka 1. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije. Prema odredbi članka 6., stavka 1. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, računskim planom za neprofitne organizacije utvrđene su brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati rashode prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

– Potraživanja

Stranka je u studenome 2022. odvjetničkom društvu platila usluge u iznosu od 9.000,00 kn, iako je navedeno odvjetničko društvo ispostavilo račune u ukupnom iznosu od 8.000,00 kn, odnosno 1.000,00 kn manje od plaćenog. S obzirom na to da je odvjetničkom društvu plaćeno 1.000,00 kn više, trebalo je u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati potraživanje od odvjetničkog društva za navedenu preplatu te zatražiti povrat više uplaćenih sredstava.

Prema odredbama članaka 7. i 22. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, računovodstvo se temelji na računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Načelo pojedinačnog iskazivanja pozicija, između ostalog, znači osiguravanje prikazivanja podataka pojedinačno imovine (potraživanja) i obveza. Imovina, obveze i vlastiti izvori određuju financijski položaj neprofitne organizacije. Prema odredbi članka 18., stavka 1. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, skupina računa Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo, između ostalog, sadrži i ostala potraživanja.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati potraživanja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te od odvjetničkog društva zatražiti povrat više uplaćenih sredstava.

– Popis imovine i obveza

Predsjednik Stranke donio je u siječnju 2023. odluku kojom je osnovano tročlano povjerenstvo za popis imovine i obveza. Popisom je obuhvaćena nefinancijska imovina nabavne vrijednosti u iznosu od 388.132,00 kn (sadašnja vrijednost u iznosu od 4.000,00 kn), a nisu popisana potraživanja u iznosu od 19.402,00 kn, obveze u iznosu od 15.200,00 kn i novčana sredstva na poslovnom računu i u blagajni u iznosu od 1.450,00 kn te knjigovodstveno stanje imovine i obveza nije usklađeno sa stvarnim stanjem. Podaci o popisu uneseni su u popisnu listu pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima, ali popisnu listu nisu potpisali članovi povjerenstva. Odredbama članaka 19. i 20. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, propisano je da je neprofitna organizacija dužna najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Popisne liste jesu knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis.

Državni ured za reviziju nalaže popisom imovine i obveza obuhvatiti cjelokupnu imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem te potvrditi vjerodostojnost popisnih lista potpisima članova povjerenstva za popis u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

– Obračun amortizacije

Na popisanu dugotrajnu imovinu obračunana je amortizacija za što su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani rashodi u iznosu od 9.209,00 kn. Stranka je od 2016. do svibnja 2020. kupila četiri bicikla (od kojih jedan električni) te uredski namještaj (regal s policama i blagovaonski stol sa stolicama) za čiji otpis su od stavljanja u uporabu primjenjivane pogrešne stope amortizacije od 20,0 % i 25,0 %, iako je za obračun trebalo primijeniti propisanu stopu amortizacije od 12,5 %. Zbog pogrešno primijenjenih stopa amortizacije rashodi za 2022. su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani više za 2.467,00 kn.

Prema odredbama članka 41. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, rashodi amortizacije obuhvaćaju trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije.

Amortizacija se počinje obračunavati od prvog idućeg mjeseca nakon mjeseca u kojem je imovina predana na uporabu prema popisu stopa amortizacije dugotrajne imovine, koji je sastavni dio navedenog Pravilnika. Za prijevozna sredstva u cestovnom prometu (osim automobila) i uredski namještaj propisana je stopa amortizacije od 12,5 %.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati amortizaciju za prijevozna sredstva u cestovnom prometu i uredski namještaj prema propisanim stopama amortizacije u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

4. Financijski izvještaji

- 4.1. Za 2022. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji s priložima (Program rada i Financijski plan za 2022. te Izvještaj o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Državnom uredu za reviziju također su elektroničkom poštom u propisanom roku dostavljeni Financijski izvještaji za 2022. (Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima) u kojima su iskazani podaci o početnom stanju imovine te obveza i vlastitih izvora istovjetni podacima evidentiranim poslovnim knjigama, ali nisu istovjetni podacima u financijskim izvještajima unesenim u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljenim na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva (u Bilanci je početno stanje imovine na dan 1. siječnja 2022. pogrešno iskazano manje za 410,00 kn, a obveza i vlastitih izvora manje za 430,00 kn). Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima dostavljene unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i elektroničkom poštom sadrže istovjetne podatke. Bilješke uz Bilancu sadrže dopunu i obrazloženje podataka, a Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima ne sadrže razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine. Vrijednosno značajnija odstupanja odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji su u 2022. ostvareni manje za 271.886,00 kn ili 92,9 % u odnosu na prethodnu godinu; prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) koji su ostvareni više za 25.139,00 kn ili 44,5 % te druge prihode koji su ostvareni više za 18.871,00 kn ili 754,8 % u odnosu na prethodnu godinu. Nadalje, u odnosu na prethodnu godinu, svi rashodi su ostvareni manje, a rashodi za donacije (pomoći) u 2022. nisu ostvareni. Vrijednosno najznačajnije smanjenje odnosi se na rashode za usluge promidžbe i informiranja za 166.668,00 kn ili 97,0 %, rashode za zaposlene za 89.179,00 kn ili 56,6 %, rashode amortizacije za 67.178,00 kn ili 87,9 % te druge materijalne rashode za 66.461,00 kn ili 53,3 %. U okviru drugih materijalnih rashoda znatno manje u odnosu na prethodnu godinu ostvareni su rashodi za intelektualne i osobne usluge za 35.283,00 kn ili 65,0 % te rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza za 33.953,00 kn ili 72,6 %; rashodi za reprezentaciju nisu ostvareni, a rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja ostvareni su više za 13.336,00 kn ili 616,6 % u odnosu na prethodnu godinu.

Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, Bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje, mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane, a označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

Stranka prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji Ključa Hrvatske za 2022. u cijelosti po svim navedenim točkama.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2021., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2022. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status. Također, navodi se preporuka čija provedba zbog opravdanih razloga nije primjenjiva.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2021.	I nadalje poduzimati aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i financijskog poslovanja Stranke.	31. prosinca 2023.	u postupku provedbe
2.	Planiranje	2021.	Planirati sve prihode te sastavljati izmjene i dopune financijskog plana u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	31. ožujka 2023.	provedeno
3.		2021.	Donositi izmjene i dopune programa rada tijekom godine ako se znatnije promijene izvori financiranja potrebni za ostvarenje aktivnosti, odnosno uskladiti program rada s izmjenama i dopunama financijskog plana.	31. ožujka 2023.	djelomično provedeno
4.	Računovodstveno poslovanje	2021.	Voditi pomoćnu evidenciju po osnovi sudskih sporova u tijeku.	31. ožujka 2023.	nije primjenjivo
5.		2021.	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati prihode od naknada troškova izborne promidžbe na propisanim računima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe
6.		2021.	U poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati sve prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) primljene tijekom godine u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	31. prosinca 2023.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
7.		2021.	Prihode u poslovnim knjigama evidentirati na temelju računovodstvenih načela u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2023.	provedeno
8.		2021.	U slučajevima kada Stranka ne postane izborni sudionik, u propisanim rokovima zatvoriti poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe, kao i sastaviti financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe te ga dostaviti Državnom izbornom povjerenstvu u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima.	31. prosinca 2024.	u postupku provedbe
9.		2021.	Priznavati rashode u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2023.	provedeno
10.		2021.	Evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	23. siječnja 2023.	djelomično provedeno
11.		2021.	U poslovnim knjigama evidentirati i financijskim izvještajima iskazati sve rashode i obveze u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, a u vezi sa zakupom dijela poslovnog prostora koji Stranka koristi postupati u skladu sa zaključenim ugovorom o zakupu.	23. siječnja 2023.	provedeno
12.		2021.	Voditi glavnu blagajnu kao pomoćnu knjigu u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. ožujka 2023.	provedeno
13.		2021.	Donijeti odluku u vezi s blagajničkim poslovanjem kojom bi osim visine blagajničkog maksimuma bile određene i osobe za vođenje blagajničkog poslovanja i likvidator.	31. ožujka 2023.	djelomično provedeno
14.		2021.	Obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. ožujka 2023.	djelomično provedeno
15.	Financijski izvještaji	2021.	Dostaviti godišnji financijski izvještaj, zajedno s propisanim priložima, Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, u propisanom roku u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima.	31. ožujka 2023.	provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
16.		2021.	U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	31. ožujka 2023.	nije provedeno
17.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	2021.	Voditi evidencije o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) na propisanim obrascima, prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.	23. siječnja 2023.	provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su u postupku provedbe, nisu primjenjivi ili su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- Nadzorni odbor pregledao je dokumentaciju za 2022. primljenu od računovodstvenog servisa (Financijski plan, Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu, Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Izvještaj o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti, popisna lista, žiroračun i blagajna), međutim, revizijom su i nadalje utvrđene nepravilnosti i propusti koje su, između ostalog, posljedica nedostatka uspostave učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u dijelu sustava vanjske komunikacije te kontrolnih i nadzornih postupaka. Također, utvrđeni su i novi propusti u dijelu upravljanja imovinom.
- Izmjene i dopune programa rada i financijskog plana nije trebalo donijeti jer se izvori financiranja potrebni za ostvarenje aktivnosti tijekom godine nisu znatno izmijenili. Podaci u Godišnjem programu rada nisu usklađeni s Financijskim planom za 2022.
- Prema Bilješkama uz Bilancu Stranka koncem 2022. nema sudskih sporova.
- U 2022. Stranka nije sudjelovala na izvanrednim lokalnim izborima te prihodi od naknade troškova izborne promidžbe nisu ostvareni.
- S obzirom na to da u provedenim prijevremenim lokalnim izborima tijekom 2022. nije bila izborni sudionik, Stranka nije trebala otvarati posebne račune za financiranje troškova izborne promidžbe, kao ni sastaviti i dostaviti financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe Državnom izbornom povjerenstvu.
- Prihodi i rashodi evidentirani su u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava, osim rashoda u iznosu od 8.901,00 kn te se za navedene rashode ne može potvrditi nastanak poslovnog događaja.

Također, dio rashoda ostvaren je na temelju računa koji ne sadrže ovjeru, odnosno potpis predsjednika Stranke (od 30 ulaznih računa, 12 računa nema propisani potpis predsjednika).

- Glavni odbor donio je u siječnju 2022. Odluku o blagajničkom maksimumu, a osobe za vođenje blagajničkog poslovanja i likvidator nisu utvrđene.
- Popis imovine i obveza je obavljen, ali nije cjelovit (nisu popisana potraživanja u iznosu od 19.402,00 kn, obveze u iznosu od 15.200,00 kn i novčana sredstva na poslovnom računu i u blagajni u iznosu od 1.450,00 kn) te knjigovodstveno stanje imovine i obveza nije usklađeno sa stvarnim stanjem.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Stranka se nije posebno očitovala na status naloga i preporuka iz prošle revizije, ali je u Očitovanju na Nacrt izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji navedeno da spomenuti Nacrt izvješća prihvaća u cijelosti po svim navedenim točkama.*